

НАПИСАНОТО
ОСТАВА.

**ПИШИ!
ПРАВИЛНО.**

Светла Коева

*Институт за български език Проф. любомит
Българска академия на науките*

1 Научните резултати на Института за български език – достъпни в интернет.

2 Научната експертиза на Института за български език – достъпна в интернет.

$$1 + 2 = 3$$

1

Предоставяне на научните постижения на Института за български език по подходящ и удобен начин с помощта на съвременните технологии.

Речници в интернет

<http://ibl.bas.bg/rbe/>

ДОМ

ДОМ, домът, дома̀, мн. д̀омовѐ, след числ. д̀ома, м.
1. Жилище на отделно семейство (къща или апартамент). *От двете страни на улицата сивееха сградите, ... без светлина и без изгледа на живи, обитаеми домове.*
Д. Добревски, БКН, 41. *Домът на професора – една*

<http://ibl.bas.bg/infolex/>

Синоними

Филтър ▾

СИН

СИН прилагателно име

Намерени синонимни редове:

- 1 - син - зеленикавосин - синьозелен - тюркоазен - аквамаринен
- 2 - синкав - син - посинял
- 3 - син - модър (поет.)
- 4 - син - матовосин - убитосин

<http://dcl.bas.bg/est/>

коза

Търси

Дума	Основна форма	Граматична категория	Граматична характеристика
коза	коз	Съществително нарицателно, мъжки род	единствено число,членувано - непълен член
коза	коз	Съществително нарицателно, мъжки род	бройна форма
коза	коза	Съществително нарицателно, женски род	единствено число,нечленувано

http://dcl.bas.bg/bulnet/

{conveyance;transport}

{vehicle}

{motor vehicle; automotive vehicle}

Х е вид на Y

Х има част Y

Х има свойство Y

{car mirror}

{armrest}

grandmother:1; granny:2; grannie:1;
gran:1; nan:2; nanna:1

{clock}

definition: the mother of your
father or mother

inge;

{le joint}

pos: n ili: eng-30-10142747-n
+ 0 - 0
semantic class: noun.person

hypernym: en - n:
grandparent:1

hyponym: en - n: nan:3

баба

Search

Exact Match:

1. **bg** - **n**: баба:1
2. **bg** - **n**: старица:1; възрастна жена:1; стара жена:1; баба:2; бабичка:1
3. **bg** - **n**: баба:9; матриарх:1

definition: майка на родител
по отношение на неговите
деца

pos: n ili: eng-30-10142747-n
+ 0 - 0
semantic class: noun.person

hypernym: **bg** - **n**:
прародител:2

is_derived_from: **bg** - **a**:
бабин:1

Речници в интернет

РЕЧНИК В ИНТЕРНЕТ

РЕЧНИК НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК 14

DCL - Department of Computational Linguistics (IBL -BAS)

WinEst
Bulgarian Spell Checker for Windows

Infolex

- http://ibl.bas.bg/dictionary_portal/

Търсене

http://ibl.bas.bg/dictionary_portal/

- В един от речниците.
- Във всички едновременно (общо седем).

Филтър - Търсена дума

Инфолекс

Речник на българския език

БулНет

Всички

Търсене

- По дума или основна форма.

http://ibl.bas.bg/dictionary_portal/

Филтър -

Основна форма: куче - съществително нарицателно, среден род

Форми:

куче - единствено число, нечленувано

кучето - единствено число, членувано

кучета - множествено число, нечленувано

кучетата - множествено число, членувано

Резултати: [БулНет](#)

Резултати

- Резултатът се представя директно без препращане към всеки един от речниците.

http://ibl.bas.bg/dictionary_portal/

Основна форма: бòб - съществително нарицателно, мъжки род

Форми:

бòб - единствено число, нечленувано *

бòба - бройна форма

бòбът - единствено число, членувано - пълен член

бòбове - множествено число, нечленувано

бòбовете - множествено число, членувано

Резултати: [Речник на българския език](#)

БОБ, бòбът, бòба, *мн.* бòбове, след *числ.* бòба, *м.* 1. Само *ед.* Едногодишно перерудоцветно растение от семейство бобови, чиито шушулковидни плодове и зърната от тях се употребяват за храна; фасул. *Phaseolus vulgaris*. *Бай Михал запали цигарата си, посочи надясно в дола,... към една сграда, окръжена с градина, насадена с боб.* Ив. Вазов, *Съч.* XVII, 106-107. *Някъде дърветата бяха начесто, някъде се раздалечаваха и по откритите места стърчаха сухи пръти, забити в земята, по които се увиваше изсъхнал боб.* И. Йовков, *ЧКГ*, 102. // Площ, засята с това растение.

Резултати

http://ibl.bas.bg/dictionary_portal/

- Могат да се следват препратките, свързващи думите в един или повече речници.

Резултати: синоними в [Инфолекс](#):

1 [тъща](#) - [баба](#) (разг.)

2 [страхливец](#) - [баба](#) (прен.; ирон.) - [бъзливец](#) (разг.) - [бъзльо](#) (разг.) - [пъзльо](#) (разг.) - [страхливко](#) (разг.) - [страхопъзльо](#) (разг.) - [шубелия](#) (разг.) - [шубе](#) (разг.)

3 [баба](#) - [старица](#) - [бабичка](#) - [бабе](#) (разг.; пренебр.) - [бабишкера](#) (разг.; пренебр.) - [бабушкера](#) (разг.; пренебр.) - [дъртачка](#) (разг.; пренебр.) - [дъртофелница](#) (разг.; пренебр.) - [бабишкел](#) (разг.; пренебр.)

4 [баба](#) (прен.; ирон.) - [мижитурка](#) - [мухльо](#) (прен.; разг.) - [шушумига](#) (разг.) - [поплювко](#) (разг.; пренебр.)

Граматика и правопис

Правопис: Кòз ×

В края на думите звучните съгласни се изговарят като съответните беззвучни (обеззвучаване): кръГ [крък], лед [лет].

Редуването не се отразява в правописа, тъй като се спазва принципът думата да се пише еднакво във всичките си форми.

Примери: боб [боп], хубав [хубаф], кръг [крък], лед [лет], младеж [младеш], ориз [орис].

Проверка: Търси се форма на думата, в която звучната съгласна е пред гласна или сонорна съгласна: боБа, хубаВа, кръГове, леДа, младеЖи, ориЗов.

[Затвори](#)

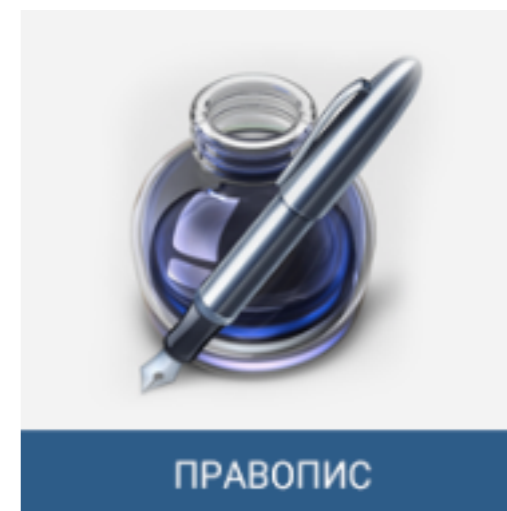

2

Предоставяне на експертни езикови справки и консултации по удобен и лесен начин с помощта на съвременните технологии.

<http://ibl.bas.bg/internet-spravotchnik-vezikovi-spravkiv/>

- Интернет справочник „Езикови справки“.

НАПИСАНОТО
ОСТАВА.

**ПИШИ!
ПРАВИЛНО!**

Знаете ли от кой език
произхожда думата **анорак**?

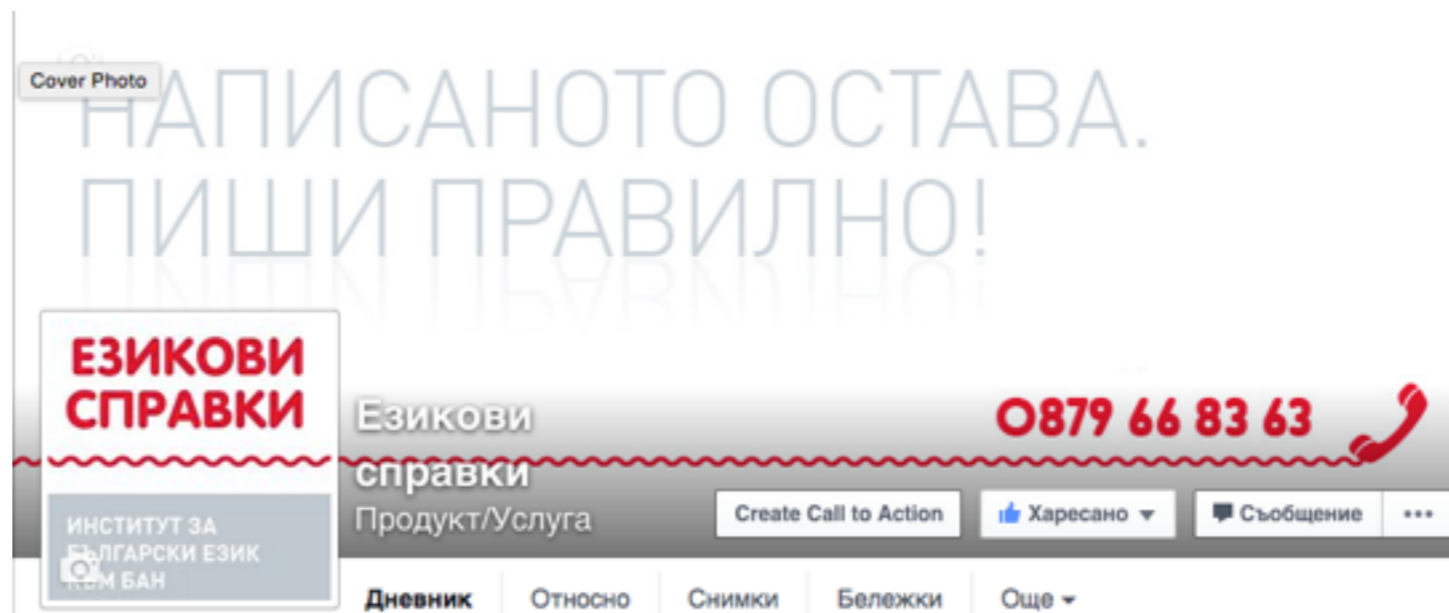
Нашите думи

дрон, мн. дронове и дрони, м.
Безпилотно летателно средство, обикновено
управлявано дистанционно, което е създадено
за наблюдение и заснемане на труднодостъпни
или опасни обекти, като напоследък се използва
и като играчка за развлечения. - От англ. drone.

Срещали ли сте
тази нова дума?

- Фейсбук профил и страница в Туитър „Езикови справки“.

<https://web.facebook.com/ezikovi.spravki/>

$$1 + 2 = 3$$

Приложение на изследователски
подходи в обучението по български
език в контекста на технологична и
информационна революция.

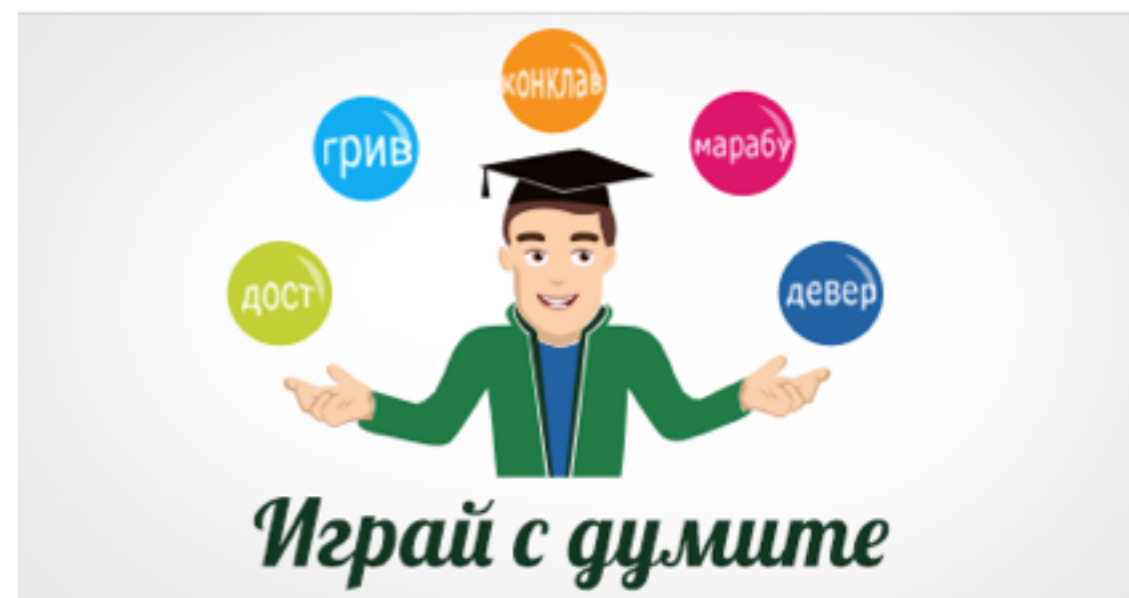

- Занимателни езикови уроци.
- Кампании на открито на 24-и май и 26-и септември.
- Семинари за учители по български език.

http://ibl.bas.bg/ezikova_igra/

- Занимателни езикови игри в интернет.

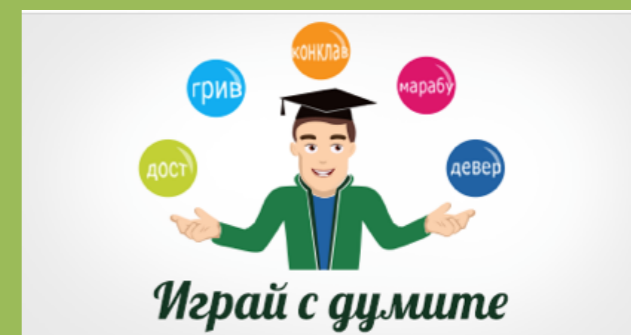
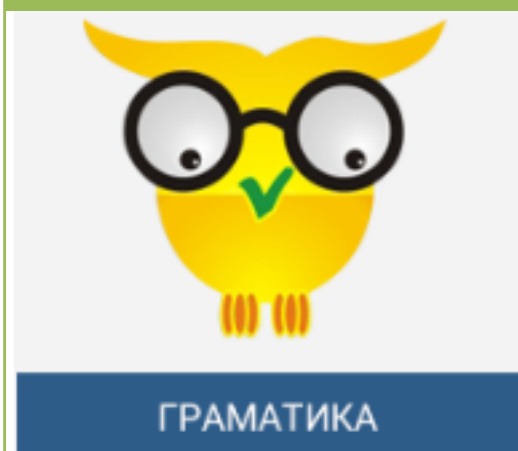

● Разработване на езикови задачи:

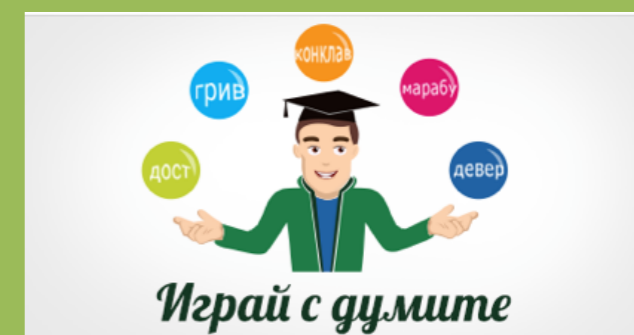
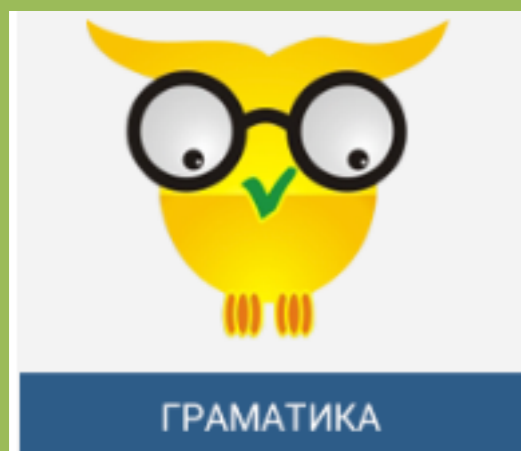
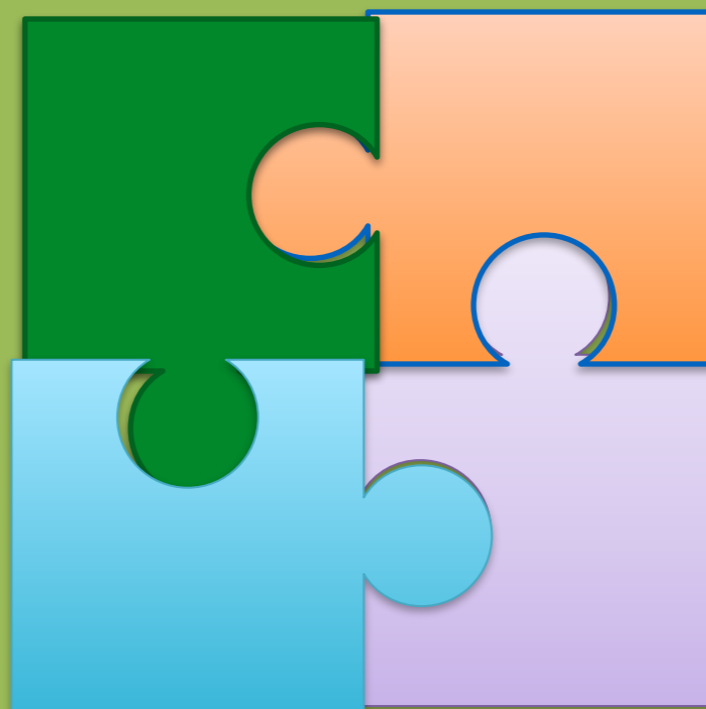

- за трансфер на знание от даден обект към друг обект;
- изискващи собствена интерпретация, която да показва, че изходната информация се разбира;
- за съставяне и проверка на хипотези.

Знание в интернет

Единна ПЛАТФОРМА

- http://ibl.bas.bg/napisanoto_ostava/

Споделяне на материали за обучение по български език

ИНСТИТУТ ЗА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Документи Добави документ Въпроси и коментари

- http://ibl.bas.bg/napisanoto_ostava/

всички възрасти ▾ всички категории ▾ всички подкатегории ▾ всички изисквания ▾ всички видове ▾

Диктовка

Институт за български език

правопис, пунктуация

/ главна и малка буква, полуслято писане, разделно писане, слято писане, звукови

редувания

Търсене

минало неопределено време

6 клас ▾

морфология ▾

всички подкатегории ▾

проектор ▾

урок ▾

за преподаване на нов урок ▾

- http://ibl.bas.bg/napisanoto_ostava/

Резултат

- http://ibl.bas.bg/napisanoto_ostava/

Минало неопределено време

Институт за български език

морфология / граматични категории

Подпомага преподаването на минало неопределено време в шести клас. Материалът е използван по време на проекта „Заедно напред!“ в три български училища. По време на урока учениците могат да пишат върху бяла дъска, върху която се прожектира.

✦ за преподаване на нов урок

* компютър, проектор

урок

6 клас

Споделен материал

Да си припомним!

минало свършено време
минало несвършено време

сегашно време

бъдеще време

преди

сега

утре

Да, **срещнах** го вчера,
докато **събираше**
червеи.

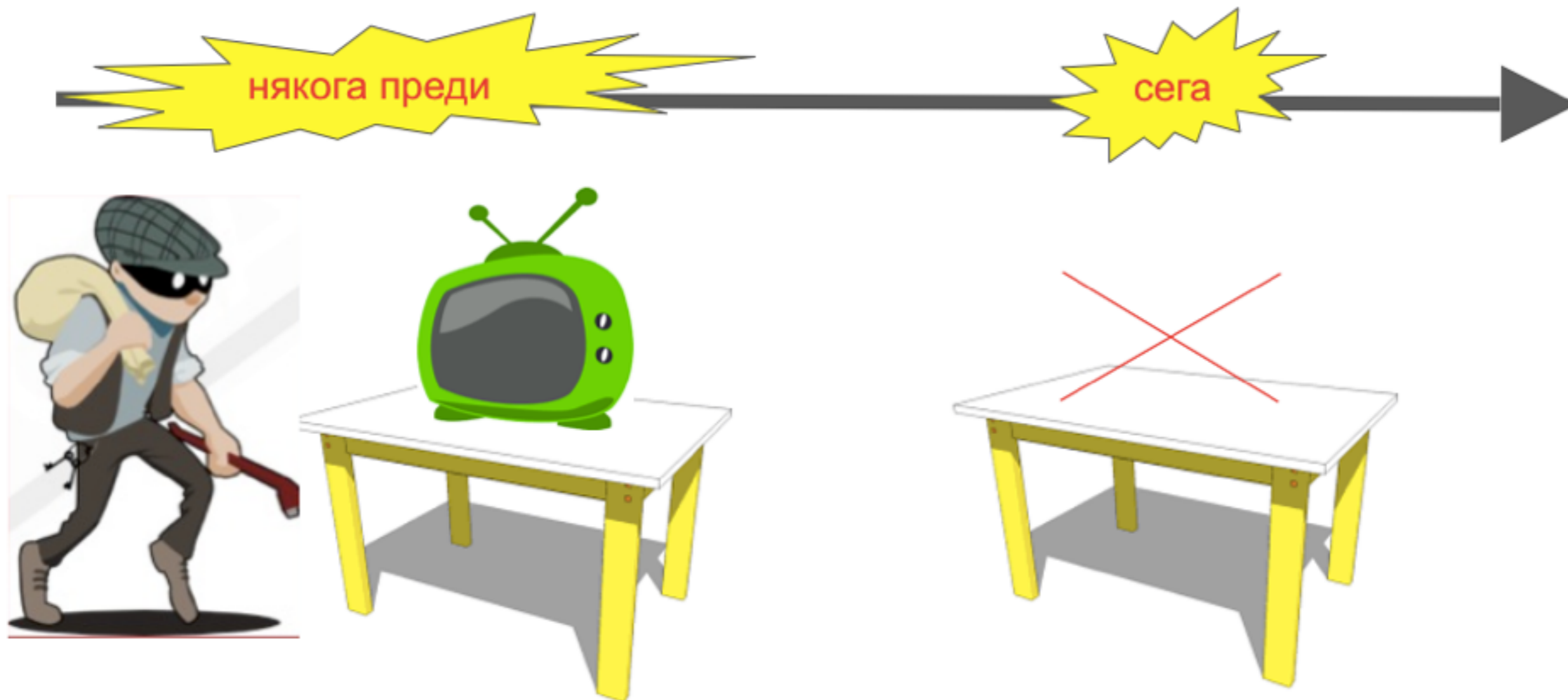
Гого и Мая **си** говорят.

Знаеш ли, че Киро **ще** ходи
за риба?

Споделен материал

Крадецът **е влязъл** в къщата и **сега** телевизорът липсва.

Споделен материал

Минало неопределено време – образуване

Лично местоимение	Сегашно време на глагола <i>съм</i>	+	Минало свършено деятелно причастие
<i>аз</i>	<i>съм</i>	+	<i>ходил, ходила, ходило</i>
<i>ти</i>	<i>си</i>		
<i>той тя то</i>	<i>е</i>		
<i>ние</i>	<i>сме</i>	+	<i>ходили</i>
<i>вие</i>	<i>сте</i>		
<i>те</i>	<i>са</i>		

- http://ibl.bas.bg/napisanoto_ostava/

Добавяне на документ

- http://ibl.bas.bg/napisanoto_ostava/

За да споделите файл, е необходимо да имате активна регистрация.

Имам профил

Регистрирай се

Добавяне на документ

Моят профил	Изход
Описание на прикачените материали	
Заглавие на материалите за обучение	
Кратко описание на материалите за обучение	
Посочете за коя възраст са предназначени	
1 клас	
10 клас	ите за обучение или посочете нов
11 клас	
12 клас	осочете нова
2 клас	

Институт за български език

- http://ibl.bas.bg/dictionary_portal/
- http://ibl.bas.bg/napisanoto_ostava/
- От страницата на Института: <http://ibl.bas.bg>